

Overweging 12 augustus 2022 (bij de liturgie van 14 augustus)

20^e zondag door het jaar C – Vuur!

Jeremia 38, 4-6,8-10 / Hebreëën 12,1-4 / Lucas 12, 49-53

Jezus zal verdeeldheid brengen – wat moeten we daar nu weer van denken?

Het klinkt allemaal niet erg vredig, vriendelijk en vreugdevol. Jezus de Vredevorst die zo fel reageert en zelfs verdeeldheid voorziet in families tussen familieleden onderling. Terwijl de gaven van de Geest toch juist zijn: liefde, vreugde en vrede; geduld, vriendelijkheid en goedheid; geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing (Galaten 5, 22-23).

Heeft u het wel eens meegemaakt, die verdeeldheid omdat u christen bent? Dat u daarop aangekeken werd en daarom veroordeeld werd? Wie kiest voor Jezus' weg, stelt zich kwetsbaar op: het kan leiden tot weerstand, verzet, tot afwijzing.

Kiezen voor Christus was zeker in het begin van het christendom niet vanzelfsprekend. Het was een keuze voor een andere levensweg, andere normen en waarden die Jezus voorleefde. In de eerste paar honderd jaar was je zelfs je leven niet zeker als christen – en nog steeds worden christenen wereldwijd vervolgd, alleen omdat ze Christus volgen.

En dat terwijl het christendom toch een weg van naastenliefde is, een weg van vrede. Christenen zetten zich al die eeuwen al in voor vrede en toch worden ze vervolgd, verbannen, gevangen genomen of zelfs gedood.

Dat zorgde voor veel angst in families waarin niet iedereen zich bekeerde. En angst is een slechte raadgever: het zorgt voor verdeeldheid, een vertroebelde blik, een op zichzelf gericht zijn. Een uitsluiten van anderen, omdat die zich niet veilig voelen. Denk maar aan de angst die er tegenwoordig heerst voor buitenlanders, vluchtelingen, moslims...

Die angst kan scheuren veroorzaken in gezinnen, families. Als niet iedereen hetzelfde gelooft kan het flink gaan botsen. Dat hebben we ook gemerkt met de coronacrisis en nu met de klimaatcrisis, de stikstofcrisis. Kortom, angsten leiden tot crises, nog afgezien van het feit of het gegrond is of niet.

Vaak leidt angst tot fanatisme. Mensen willen zich verdedigen en kruipen dieper in hun schulp of gaan juist in de aanval. Angst maakt fel. En angst maakt vaak blind en boos.

Dat heeft Jezus zelf gemerkt toen hij, ondanks zijn boodschap van vrede en gerechtigheid, veroordeeld werd tot het kruis. En hij droeg het, omdat hij zichzelf niet kon verloochenen. God niet kon verloochenen. Omdat God een boodschap van liefde is en als schepper, Vader van ons allemaal is. De bron van ons leven, van waar wij allen voortkomen. Wie dat gelooft ziet in de ander zijn broeder, zijn zuster. Een andere familie soms dan zijn eigen.

Waar Jezus ons voor wilde behoeden, daar waarschuwt hij ons voor: als wij zijn weg volgen, kan ons eenzelfde lot wachten. Dan kunnen we ook uitgehond en uitgelachen, beschimpt en veroordeeld worden. En hoe sterk staan we dan in onze schoenen – hoe sterk is dan ons geloof in een trouwe God?

We zijn gedoopt met water én met vuur. Vuur van de Heilige Geest, die ons, zo leerden we met Pinksteren, inspiratie en lef geeft, lef om naar buiten te treden met ons geloof, lef om ons uit te spreken over Gods liefde voor ons allemaal: die liefde is niet alleen voor een select clubje, maar voor iedereen.

Laten wij niet star blijven en anderen niet meten aan onze eigen verwachtingen, ons niet leiden door mensen die op basis van eigen meningen en angst denken het beter te weten, maar soepel van geest blijven.

Soms lukt het ons niet om verder te kijken dan ons eigen kleine wereldje, ons eigen gelijk en onze eigen weerstand. Mensen en culturen – niet alleen van andere landen, maar ook van andere families, andere dorpen, andere geloofsovertuigingen – ze kunnen zo anders zijn dan wij zelf, zulke andere overtuigingen hebben, zo onherkenbaar zijn. Want juist als we iets van onszelf herkennen in de ander, roept dat sympathie op.

Maar wat als de ander zo anders is dat we niets van onszelf daarin herkennen? Kunnen we elkaar dan ook blijven verwonderen over de ander; met oprechte nieuwsgierigheid en aandacht kijken en luisteren naar elkaar?

Als iemand van ons zich wel eens veroordeeld heeft gevoeld en de pijn die daarbij hoort; of het nu is omdat u christen bent of een andere huidskleur of religie heeft, gepest wordt - op school, werk of waar dan ook – dan begrijpt u hoe het is om uitgesloten te worden, veroordeeld te worden, niet serieus

genomen te worden, gepest te worden, gevangen te worden in verwarring en twijfel.

Denk ook aan de toeslagenaffaire, aan vluchtelingen die beschuldigd worden van opportunisme en eigenbelang, aan alle situaties waarin mensenrechten met voeten getreden worden. Dáár, op die plekken, is Jezus' boodschap confronterend voor wie alleen voor zijn eigen veiligheid kiest, alleen op zichzelf gericht is, alles bij het oude wil laten. En dáár, op die plekken, hebben we het vuur van ons geloof nodig om op te komen voor de ander.

Luister naar elkaar en vraag wat de ander beweegt en laat u in beweging komen. We hoeven daarvoor niet op vakantie, we hoeven niet ver weg te gaan. In beweging komen is pas op de plaats maken. In beweging komen is je ziel laten roeren, je hart laten spreken, je vooroordelen onder de loep nemen.

In beweging komen is terugkeren naar de bron, waar je ook bent. Want die bron, onze Bron van leven, die Jezus is, is voeding voor een zuiver hart, een schoon geweten, een frisse blik. Uitgezuiverd door heilig vuur. Dat maakt ons sterker dan venijn en haat, wraak of wrok.

Angst is een slechte raadgever. Laten we ons dus door Jezus raadgeven en niet door valse profeten. Jezus is de Wonderbare Raadsman, de Vredevorst. Een betere raadsman kunnen we ons niet wensen.

Hij maakt alles nieuw.

Amen.